

Informace ze zdravotnictví Středočeského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Praha
12.7.2006

2

Tuberkulóza a respirační nemoci - činnost oboru ve Středočeském kraji v roce 2005

*Tuberculosis and Diseases of the Respiratory System - Activity in Branch in the
Středočeský Region in 2005*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru tuberkulózy a respiračních nemocí ve Středočeském kraji v roce 2005 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a o dispenzarizovaných osobách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče v nemocnicích a léčebnách TBC a respiračních nemocí.

Summary

Information on health service activity in the branch of tuberculosis and diseases of the respiratory system in the region Středočeský in 2005 contains data about out-patient care by type of establishment and by districts of the region, data about personnel capacity, activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospitals and institutes for TB and respiratory diseases.

Podkladem pro zpracování dat, která jsou obsahem této publikace, bylo zjišťování ročním výkazem o činnosti v oboru TRN v ambulantních zařízeních a pololetním výkazem o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití. Všechna ambulantní a lůžková zařízení daného oboru, bez ohledu na zřizovatele, mají uzákoněnou povinnost výkazy předkládat. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz [NZIS/Výkazy 2005]. Pro výpočet relací na počet obyvatel byly použity demografické údaje ČSÚ.

IZK o činnosti oboru tuberkulózy a respiračních nemocí v kraji v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Při rozboru dat, zvláště ukazatelů vztažených k počtu obyvatel kraje, je třeba mít na zřeteli, že zjišťování je prováděno v zařízeních na území Středočeského kraje a za pacienty, kteří zde byli ošetřeni (vyšetřeni). Svobodná volba lékaře a dopravní dostupnost hlavního města Prahy může vypovídací schopnost těchto údajů v některých případech výrazně zkreslit.

K 31.12.2005 bylo ve Středočeském kraji zaregistrováno celkem 29 ambulantních pracovišť (o jedno pracoviště méně než v roce 2004) poskytujících péči v oboru TRN a 8 lůžkových oddělení. V mapě poskytovatelů zdravotní péče tohoto oboru jsou zobrazena i detašovaná pracoviště na rozdíl od počtu uváděného v tabulce.

Ambulantní péče

Ambulantní péči v oboru TRN, zajišťovalo ve Středočeském kraji k 31.12.2005 celkem 118 odborných pracovníků v rozsahu 102,17 úvazku (přepočtené počty), a to včetně smluvních pracovníků, tzn. zaměstnaných v zařízení na základě jiné, než pracovní smlouvy (na dohodu o pracovní činnosti, na smlouvu o dílo, na vlastní IČ apod.). Z toho počet lékařů činil 29,36 úvazku a zdravotní pracovníci nelékaři byli vykázáni v počtu 72,81 úvazku. Téměř 60 % lékařů pracuje v samostatných ordinacích.

Celkový počet ošetření (vyšetření) v ambulancích TRN se ve Středočeském kraji proti předchozímu roku zvýšil o 16 231, tj. o 7,4 %. Ve srovnání s celou Českou republikou počet vyšetření na jednoho lékaře ve Středočeském kraji převyšuje průměr o 1 733, což představuje 27,7 % a proti předchozímu roku došlo ke zvětšení tohoto rozdílu o 6 procentních bodů.

Proti předchozímu roku se počet dispenzarizovaných osob pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí snížil o 689 pacientů, tj. o 1,3 %. Z celkového počtu těchto osob bylo ve sledovaném roce dispenzarizováno 45 % žen a 0,5 % dětí. Proti roku 2004 došlo k poklesu u zánětlivých onemocnění plic o 14,8 % a neověřených zhoubných novotvarů DÚ o 12,1 %. Naopak k nárůstu došlo u jiných tuberkulózních onemocnění o 7,1 % a astma bronchiale o 5,9 %. V porovnání s Českou republikou připadá na 10 tisíc obyvatel ve Středočeském kraji o 38 dispenzarizovaných osob méně. Nejvýraznější je rozdíl u osob dispenzarizovaných pro chronickou bronchitidu a emfyzém, astma bronchiale a pneumokoniózu. U jiných netuberkulózních onemocnění, zánětlivých onemocnění plic a u nemocí plicního oběhu a následku oběhových změn počet dispenzarizovaných osob mírně převyšuje průměr v ČR.

Statistickým zjišťováním jsou šetřeny též osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou a plicní rakovinou. Jedná se o osoby, které byly již dříve léčeny na tuberkulózu - R1, nebo byly s tuberkulózou v přímém kontaktu - R2. Ve skupině R1 došlo ke snížení počtu pacientů o 69, tj. o 2,3 %. Ve skupině R2 došlo k nárůstu oproti předchozímu roku o 250 pacientů, tj. o 7,3 %. Sledují se též osoby s vyšším rizikem onemocnění plicní rakovinou – kuřáci s vysokým konzumem cigaret, osoby s displastickými buňkami ve sputu a osoby s profesionální expozicí kancerogenů. Počet těchto osob sledovaných v TRN ambulancích Středočeského kraje se oproti roku 2004 snížil o 1,1 %, v ČR tento podíl poklesl o 4,8 %.

Lůžková péče

Lůžková péče ve Středočeském kraji byla v roce 2005 zajišťována celkem na 3 plicních odděleních v nemocnicích kraje. Na tato oddělení v průměru připadá 86,95 lůžek, což je o 10,17 lůžka méně než v roce 2004. Využití těchto lůžek ve dnech bylo v porovnání s Českou republikou nižší, pouze 238,6 dne oproti 265,1 dne za celou ČR. Počet úvazků lékařů proti roku 2004 stoupl o 2,35 úvazku a jejich počet na 100 lůžek je ve Středočeském kraji vyšší o 2,17 úvazku než v ČR.

Na území Středočeského kraje se nachází 5 odborných léčebných ústavů, které se specializují na pacienty s tuberkulózou a respiračními chorobami, z toho 2 léčebny pro dospělé a 3 dětská zařízení. Všechny tyto léčebny slouží nejen pacientům kraje, ale zejména pacientům hlavního města Prahy. Průměrně byly tyto léčebny na plicních odděleních vybaveny 482,3 lůžky, proti stavu předchozího roku se tento počet zredukoval o 67,34 lůžek. Pokles lůžek byl způsoben přemístěním 35 lůžek FTN Ústavu TRN Prosečnice do Fakultní Thomayerovy nemocnice s poliklinikou v Praze a v Dětské léčebně Char. Masarykové v Bukovanech byl snížen stav o 35 lůžek z důvodu rekonstrukce. Celkové využití lůžek oproti předchozímu roku pokleslo nepatrně o 1,9 dne. Průměrná ošetrovací doba pacientů vzrostla oproti roku 2004 o 1,2 dne a je srovnatelná s ČR.

V počtech úvazků lékařů došlo v odborných léčebnách na plicních odděleních oproti předchozímu roku také k výraznému poklesu o 7,3 úvazku, tj. o 33,5 %. U ZPBD byl pokles o 28,8 %. Pokles úvazků lékařů a ZPBD byl dán snížením počtu lůžek.

Počet hospitalizovaných v léčebnách Středočeského kraje se v roce 2005 sice snížil o 16,1 %, ale i v tomto roce tvořil pětinu všech hospitalizovaných v odborných léčebnách celé České republiky.

Zpracovala: Mgr. Hana Hladinová
ÚZIS ČR, Středočeský krajský odbor
Centrum Lípa, Seydlerova 2451, 158 00 Praha 5
tel.: 251 627 439
e-mail: hladinova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Poskytovatelé zdravotní péče v oboru tuberkulózy a respiračních nemocí ve Středočeském kraji

Beroun - obec s rozšířenou působností

* sídlo ambulantního zařízení

🚩 sídlo lůžkového zařízení

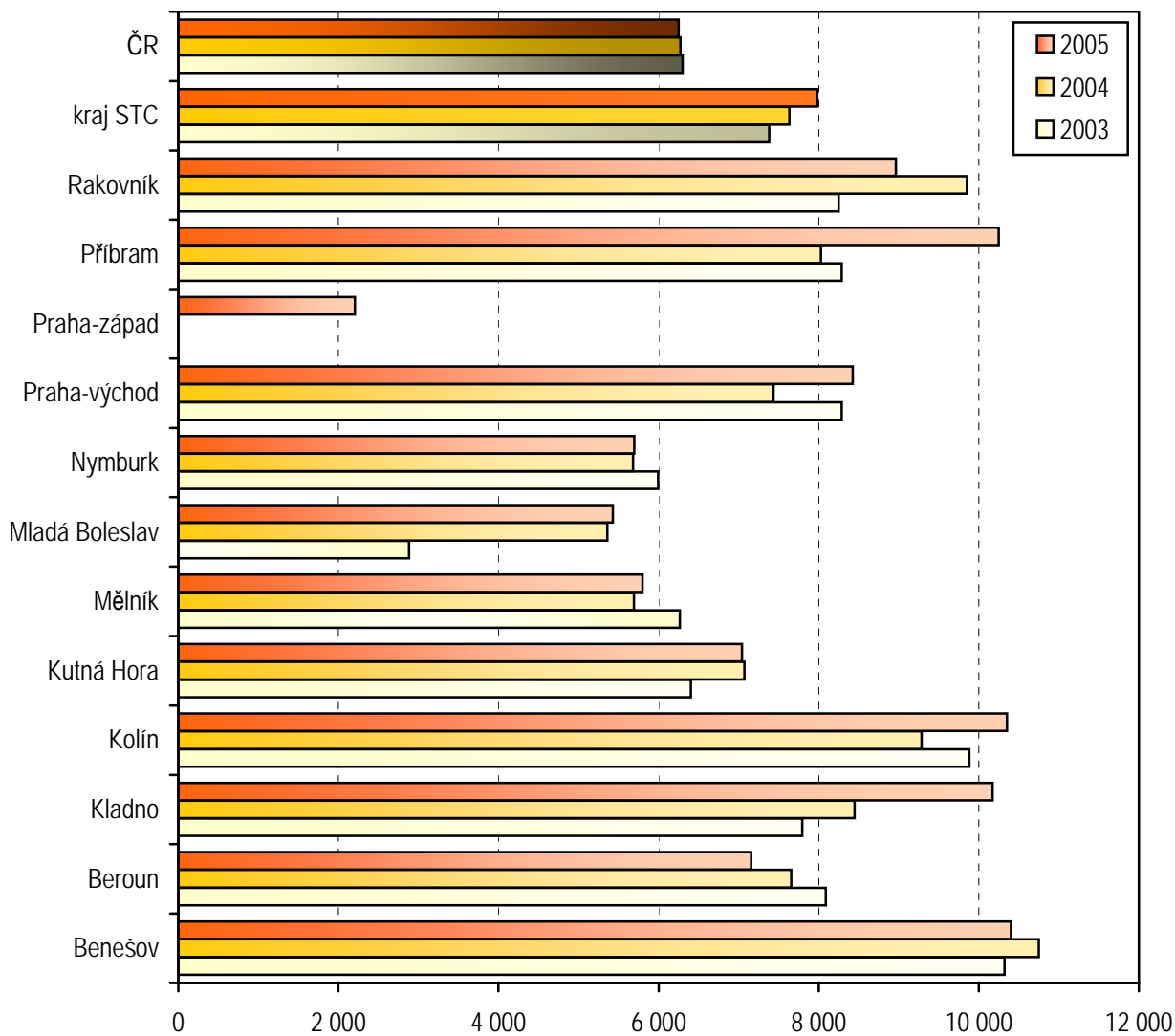
Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči dle druhu zdravotnických zařízení a dle území

	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření			
		lékařů	skladba lékařů v %	ZPBD ²⁾	celkem	z toho očkování BCG	struktura ošetření v %	na 1 lékaře
dle poskytovatele péče								
Ambulantní část lůžkových ZZ	8	10,20	34,74	33,65	80 530	7 999	34,36	7 895,1
Samostatné ordinace lékařů specialistů	16	17,33	59,03	37,28	147 513	6 709	62,94	8 512,0
Ostatní ambulantní ZZ	5	1,83	6,23	1,88	6 317	1 164	2,70	3 451,9
Středočeský kraj celkem	29	29,36	100,00	72,81	234 360	15 872	100,00	7 982,3
dle území (okresu)								
Benešov	2	2,00	6,81	5,00	20 802	2 230	8,88	10 401,0
Beroun	3	2,85	9,71	3,00	20 397	1 058	8,70	7 156,8
Kladno	3	3,25	11,07	8,90	33 062	2 694	14,11	10 172,9
Kolín	1	2,00	6,81	6,32	20 702	2 658	8,83	10 351,0
Kutná Hora	3	3,00	10,22	8,80	21 129	652	9,02	7 043,0
Mělník	3	3,00	10,22	5,80	17 396	1 595	7,42	5 798,7
Mladá Boleslav	1	2,80	9,54	11,00	15 205	1 224	6,49	5 430,4
Nymburk	2	2,00	6,81	4,63	11 392	1 025	4,86	5 696,0
Praha-východ	2	3,20	10,90	7,70	26 960	959	11,50	8 425,0
Praha-západ	1	0,50	1,70	0,50	1 102	-	0,47	2 204,0
Příbram	7	2,76	9,40	7,16	28 287	1 050	12,07	10 248,9
Rakovník	1	2,00	6,81	4,00	17 926	727	7,65	8 963,0
Středočeský kraj celkem	29	29,36	100,00	72,81	234 360	15 872	100,00	7 982,3
Česká republika	305	336,87	x	670,02	2 105 120	102 557	x	6 249,1

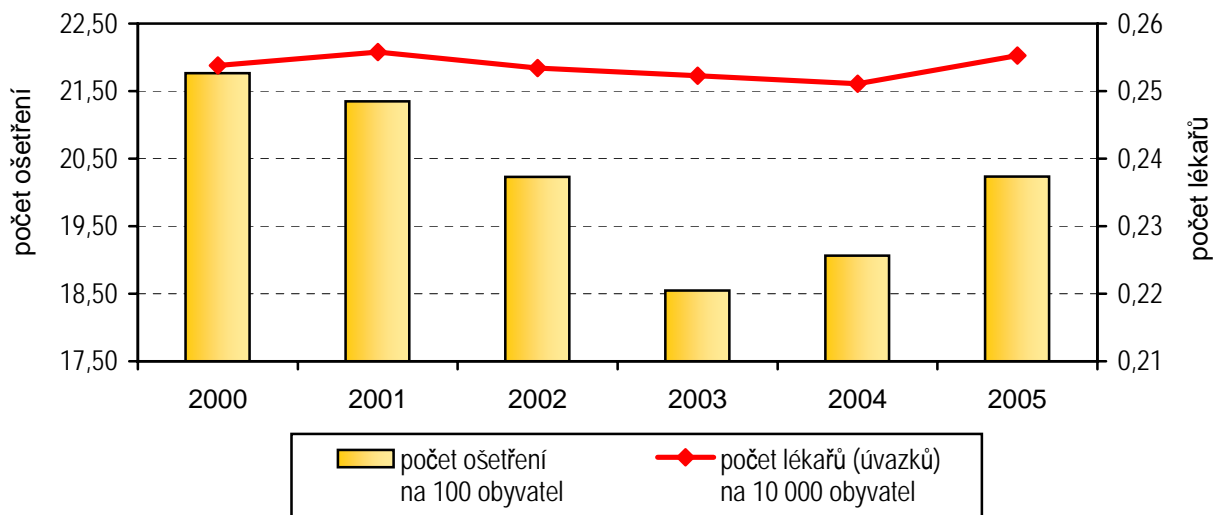
¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 - § 21

**Počet ošetření - vyšetření na lékaře
v letech 2003 - 2005**

**Počet ošetření a počet lékařů v oboru TBC a respiračních
nemocí v letech 2000 - 2005**

Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění

Onemocnění (diagnóza MKN-10)	Počet dispenzarizovaných osob						
	kraj						ČR na 10 tis. obyvatel
	celkem	z toho				na 10 tis. obyvatel	
		ženy	děti (0-14 let)	nově přijatí ¹⁾ muži	nově přijaté ¹⁾ ženy		
Zhoubné novotvary DÚ ověřené cytologicky nebo histologicky (C33, C34.0-9, C39.9)	1 099	246	-	258	98	9,49	16,29
Neověřené zhoubné novotvary DÚ	94	31	-	19	14	0,81	1,66
Nezhoubné novotvary DÚ (D14.2-4, D19.0)	474	211	-	76	29	4,09	4,00
Zánětlivá onemocnění plic (J12-J18, J85.0-2)	5 188	2 217	146	650	528	44,80	41,15
CHOPN (chronická bronchitis, emfyzém) (J41.0-8, J42, J43.0-9, J44.0-9)	24 594	10 244	-	1 362	852	212,36	230,12
stadium 0 - rizikové	5 679	2 318	-	383	245	49,04	49,37
stadium 1 - lehké	5 489	2 372	-	273	176	47,40	55,41
stadium 2 - střední	6 938	3 088	-	339	221	59,91	67,56
stadium 3 - těžké	4 656	1 858	-	239	153	40,20	40,64
stadium 4 - velmi těžké	1 832	608	-	128	57	15,82	14,89
Astma bronchiální (J45.1-9, J46)	14 405	7 674	122	694	993	124,38	136,17
stupeň 1 - intermitentní	3 655	1 971	59	160	267	31,56	33,88
stupeň 2 - lehké perzistující	4 457	2 323	59	193	241	38,49	47,17
stupeň 3 - středně těžké perzistující	3 990	2 171	2	206	294	34,45	42,04
stupeň 4 - těžké perzistující	2 303	1 209	2	135	191	19,89	12,13
Bronchiectázie (J47)	393	131	-	15	12	3,39	5,07
Sarkoidóza (D86.0,2)	838	539	-	30	29	7,24	8,05
Pneumokoniózy (J60-J66)	269	37	-	17	3	2,32	13,86
Difúzní plicní fibrózy a alergická alveolitis (J67.0-9, J84.0-9)	502	260	-	31	30	4,33	5,71
Nenádor. onemocnění pohrudnice (J86-J94)	738	248	-	40	18	6,37	8,06
Nemoci plicního oběhu a následky oběhových změn (I26-I28)	1 104	444	-	31	24	9,53	6,58
Jiná netuberkulózní onemocnění DÚ se závažným průběhem (J68-J80, J96.0-9, J98.0,4,6-9)	3 295	1 562	2	193	184	28,45	18,73
Celkem	52 993	23 844	270	3 416	2 814	457,58	495,44

¹⁾ Nově zjištěná onemocnění (poprvé v životě pacienta)

Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou a plicní rakovinou dle území

Území, okres	Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou				Osoby s vyšším rizikem onemocnění plicní rakovinou
	skupina R1 ¹⁾		skupina R2 ²⁾		
	celkem	z toho děti (0-14 let)	celkem	z toho děti (0-14 let)	
Benešov	399	2	819	72	2 087
Beroun	257	-	241	17	252
Kladno	601	1	137	38	54
Kolín	66	3	391	14	1 229
Kutná Hora	217	-	322	10	2 405
Mělník	161	-	272	25	414
Mladá Boleslav	274	1	77	44	1 480
Nymburk	32	-	643	1	78
Praha-východ	110	-	241	9	5 474
Praha-západ	-	-	-	-	-
Příbram	656	-	468	8	2 391
Rakovník	101	2	59	7	390
Středočeský kraj	2 874	9	3 670	245	16 254
ČR	33 319	55	29 876	2 237	137 080

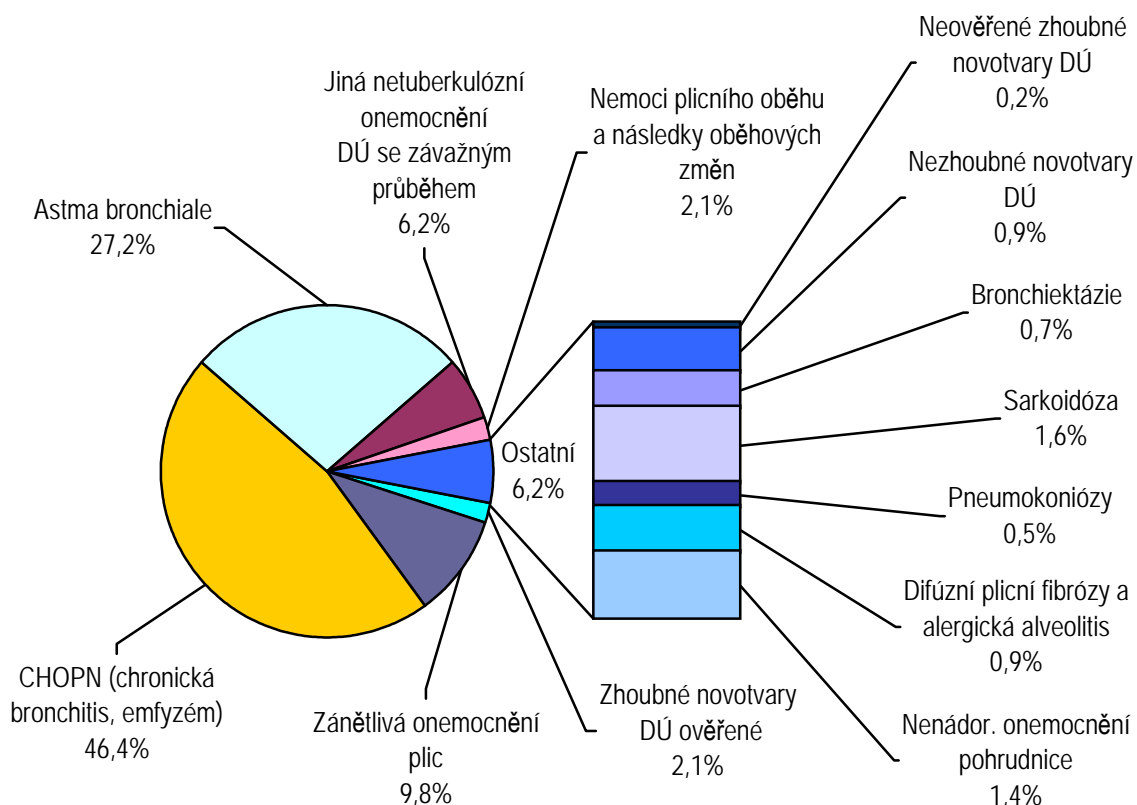
¹⁾ Skupina R1 - do této skupiny přerazují osoby ze skupiny P II (resp. přeřazené z P I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriózu dýchacího ústrojí), nebo M II (resp. přeřazené z M I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriózu mimo dýchacího ústrojí) jestliže :

- a) mají závažné přidružené nemoci,
- b) mají závažné přidružené podmínky,
- c) mají rozsáhlé zbytkové změny po léčení tuberkulózy nebo jiné mykobakterií.

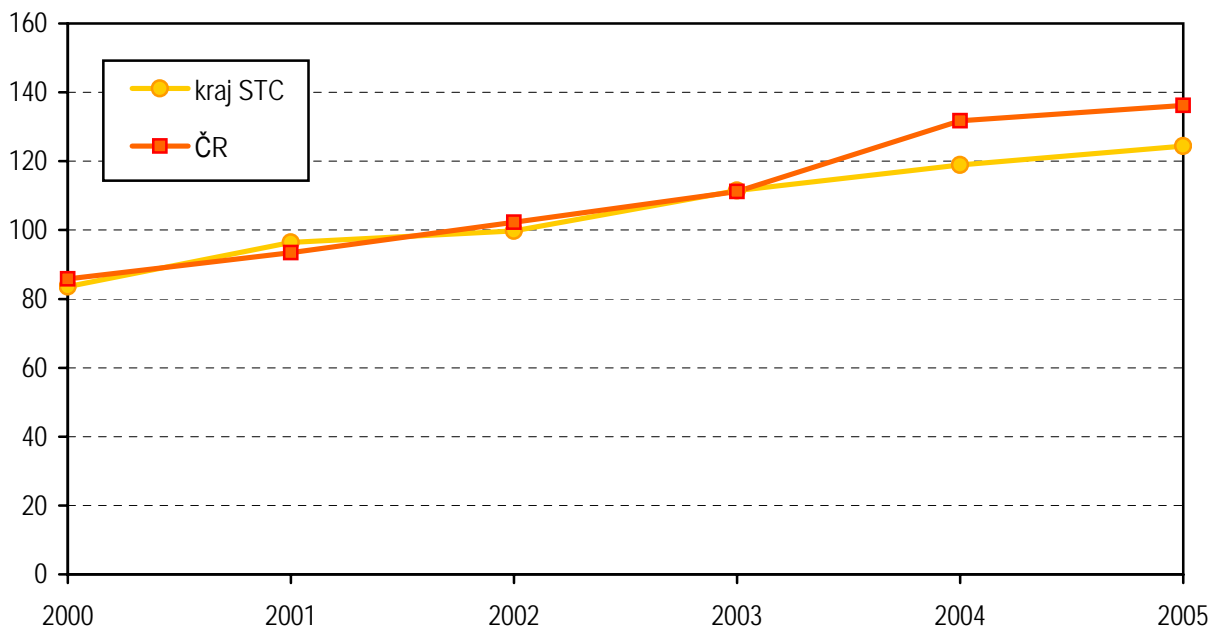
²⁾ Skupina R2 - do této skupiny se zařazují osoby v kontaktu s bakteriologicky ověřenou tuberkulózou nebo jinou mykobakterií

³⁾ Osoby s dysplastickými buňkami ve sputu, osoby s profesionální expozicí kancerogenů a kuřáci s vysokým konzumem cigaret

Struktura dispenzarizovaných pacientů pro vybrané diagnózy

Počet dispenzarizovaných pacientů pro astma bronchiální na pracovištích TRN na 10 000 obyvatel v letech 2000 - 2005

Využívání lůžkového fondu plicních oddělení nemocnic a odborných léčebných ústavů (OLÚ) a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Nemocnice		OLÚ	
	kraj	ČR	kraj	ČR
Počet oddělení	3	43	5	21
Počet pracovníků ¹⁾				
lékaři	11,04	184,54	14,50	72,32
ZPBD ²⁾ celkem	28,00	571,99	62,86	375,31
sestry ²⁾ u lůžka	25,00	530,49	54,31	334,99
ZPOD ²⁾	9,00	170,83	14,75	102,19
Průměrný počet lůžek	86,95	1 608,71	482,33	1 895,45
Průměrný denní stav obsazených lůžek				
celkem	56,9	1 168,6	284,0	1 380,7
na 1 lékaře	5,2	6,3	19,6	19,1
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	2,3	2,2	5,2	4,1
Počet lékařů na 100 lůžek	13,63	11,46	3,40	3,90
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	34,57	35,53	14,72	20,22
Počet hospitalizovaných	2 152	38 776	2 886	14 208
Nemocniční letalita	82,1	82,4	39,6	49,3
Využití lůžek ve dnech	238,6	265,1	214,9	265,9
Průměrná ošetrovací doba	9,6	11,0	35,9	35,5
Prostoj lůžek ³⁾	4,1	2,5	7,0	8,1

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s plicním oddělením v kraji:

Oblastní nemocnice Mladá Boleslav a.s., Mladá Boleslav

Oblastní nemocnice Kladno a.s., Kladno

Oblastní nemocnice Příbram a.s., Příbram

Seznam OLÚ s plicním oddělením v kraji:

FNT Ústav TRN Prosečnice, Krhanice

ON Příbram a.s., ÚOP na Pleši, Nová Ves pod Pleší

Odborná dětská léčebna Chocerady, Chocerady

Dětská léčebna Char. Masarykové, Bukovany

Olivova dětská léčebna, o.p.s., Říčany